

Aqua Kompetanse As

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger 2025

Om Aqua Kompetanse AS

Aqua Kompetanse AS ble stiftet i år 2000 og sysselsatte i 2025 om lag 80 ansatte. Selskapets leverandører og samarbeidspartnere er i hovedsak lokalisert i det norske markedet.

Aqua Kompetanse AS er en kunnskapsbedrift med bred faglig kompetanse innen fiskehelse, marinbiologi, oseanografi og tilgrensende fagområder. Selskapet tilbyr et bredt spekter av tjenester knyttet til marint miljø og akvakultur, og de ansatte jobber hver dag for å etterleve selskapets visjon:
«Frisk fisk og rent hav».

Organisering og geografisk tilstedeværelse i 2025

Aqua Kompetanse AS er organisert i seks avdelinger: Administrasjon, Fiskehelse, FoU, Miljø, Båt og Vanndynamikk, med følgende ledelsesstruktur:

Tjenestene leveres langs hele norskekysten, i 2025 fra kontorer i Oslo, Stavanger, Bergen, Flatanger, Namsos, Rørvik, Sandnessjøen og Tromsø.

Samfunnsoppdrag

Gjennom tverrfaglig kompetanse innen fiskehelse, vanndynamikk og miljø arbeider Aqua Kompetanse i samspill med næringen for en bærekraftig forvaltning av havets ressurser.

Gjennom tjenesteleveranser og forskningsaktivitet jobber selskapet aktivt for å bidra til:

- økt biosikkerhet i havbruksnæringen
- bedre fiskehelse og fiskevelferd
- ansvarlig og kunnskapsbasert utnyttelse av kystnære havområder

Aktsomhetsvurderinger for 2025

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (Åpenhetsloven) trådte i kraft 01.07.2022. Aqua Kompetanse AS er omfattet av åpenhetslovens virkeområde jf. §2, samt lovens definisjon av større virksomheter framsatt i §3a.

Aqua Kompetanse AS har plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper i henhold til § 4, og etter lovens § 5 plikt til å redegjøre for utførte aktsomhetsvurderinger.

Redegjørelsen er utarbeidet i henhold til åpenhetsloven og gjelder for perioden 1. januar til 31. desember 2025.

Formålet er å gi innsikt i hvordan selskapet jobber med å kartlegge og vurdere faktiske og mulige negative konsekvenser, og sikre allmennhetens tilgang til informasjon om eventuelle tiltak som blir iverksatt.

Rammeverk for å ivareta menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Aqua Kompetanse tar sitt samfunnsansvar på største alvor og gjennom etablerte retningslinjer, prosedyrer og instruksjoner, jobber Aqua Kompetanse aktivt for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Disse styrende dokumentene følges opp igjennom virksomhetens kvalitetssystem og er forpliktende både for selskapet og dets ansatte.

Retningslinjene gjenspeiler virksomhetens verdigrunnlag og beskriver hvordan Aqua Kompetanse arbeider for å redusere risikoen for negativ påvirkning på menneskerettigheter og arbeidsforhold, både i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Retningslinjene er utarbeidet med mål om å sikre et ansvarlig og bærekraftig næringsliv, både i egen virksomhet og hos selskapets leverandører og samarbeidspartnere.

Det overordnede ansvaret for etterlevelse av åpenhetsloven ligger hos styret i Aqua Kompetanse AS. Selskapets ledergruppe er ansvarlig for å fastsette krav og retningslinjer som ivaretar menneske- og arbeidstakerrettigheter i virksomheten og i verdikjeden. Ledelsen har også det operative ansvaret for at retningslinjene iverksettes og etterleves i hele organisasjonen.

For å ivareta menneskerettighetene og sikre gode arbeidsforhold, er følgende styrende dokumenter utarbeidet eller oppdatert, og inkluderer krav til arbeidstakerrettigheter samt retningslinjer for arbeid etter åpenhetsloven:

- Åpenhetsloven-Retningslinjer for aktsomhetsvurderinger og ansvarlig næringsliv
- Etiske retningslinjer i Aqua Kompetanse
- Varsling og interne klager
- Organisasjonen-Sosial praksis i Aqua Kompetanse
- Innkjøpspolitikk i Aqua Kompetanse
- Arbeidstakerrettigheter og HMS i Aqua Kompetanse

Aqua Kompetanse anerkjenner ILOs og OECDs overordnede konvensjoner, og støtter deres arbeid for et anstendig arbeidsliv basert på sosial rettferdighet og internasjonalt anerkjente arbeidstakerrettigheter. For å ivareta selskapets ansatte danner arbeidsmiljøloven rammeverket for Aqua Kompetanse sine overordnede retningslinjer, og etterlevelse kontrolleres og følges opp av verneorganisasjonen. Selskapet er sertifisert i henhold til GLOBALG.A.P LoC, en samsvarserklæring for underleverandører i havbruksnæringen. Denne bekrefter etterlevelse av relevante krav i GLOBALG.A.P IFA-standard og GRASP-tillegget, hvor arbeidstakerrettigheter og HMS-forhold er sentrale. Samsvaret vurderes årlig gjennom både interne revisjoner og eksterne revisjoner i forbindelse med fornyelse av sertifikatet.

Alle ansatte står fritt til å organisere seg i fagforeninger, og fagforeningene står fritt til å rekruttere blant selskapets ansatte. Tillitsvalgte deltar i Arbeidsmiljøutvalget (AMU) sammen med verneombud, administrerende direktør, HMS-leder og representant fra bedriftshelsetjenesten. Arbeidsmiljøutvalget avholder minimum fire møter hvert år. Aqua Kompetanse gjennomfører årlige arbeidsmiljøundersøkelser for å identifisere forbedringsområder og avdekke forhold som krever særlig oppfølging. Resultatene følges opp gjennom handlingsplaner som utarbeides og gjennomføres av de respektive avdelingslederne.

Alle ansatte har en plikt til å varsle om forhold som er straffbare eller der liv og helse står i fare. Det er etablert tydelige prosedyrer for håndtering av HMS-avvik og varslingsaker. Varsling kan skje til verneombud, HMS-leder, tillitsvalgte eller bedriftshelsetjenesten. Det skal være lav terskel for varsling av kritikkverdige forhold i selskapet, derfor er det også lagt til rette for anonym varsling i selskapets kvalitetssystem.

Årlige HMS-risikovurderinger gjennomføres i samarbeid mellom avdelingene og HMS-enheten for å identifisere behov for risikoreduserende tiltak. HMS-leder har ansvar for at tiltakene følges opp og gjennomføres.

Leverandører og forretningspartnere

I tillegg til å ivareta egne ansatte skal Aqua kompetanse også bidra til at selskapets leverandører og samarbeidspartnere ivaretar menneskerettighetene og sørger for anstendige arbeidsforhold. Dette følges opp gjennom aktsomhetsvurderinger ved inngåelse av nye leverandøravtaler og oppfølging av eksisterende leverandører og samarbeidspartnere.

Metode for aktsomhetsvurderinger

Aqua Kompetanse følger prinsippet om risikobasert tilnærming i våre aktsomhetsvurderinger. Aktsomhetsvurderingene skal stå i forhold til alvorlighetsgraden og sannsynlighet for negative konsekvenser. Prioritering for oppfølging av negative konsekvenser er basert på tilsvarende prinsipp.

Aktsomhetsvurderinger i Aqua Kompetanse er inndelt i interne og eksterne forhold og de etiske retningslinjene ligger til grunn for de risikobaserte vurderingene. Aktsomhetsvurderinger gjennomføres både for interne forhold og for leverandørene.

Egen virksomhet

Aqua Kompetanse jobber aktivt for å redusere risiko for brudd på aktsomhetsloven gjennom:

- Årlige risikovurderinger for HMS og gjennomgang av disse med tilhørende handlingsplan og oppfølging av tiltak
- Årlig gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelse, gjennomgang av funn med tilhørende handlingsplan
- Gjennomgang av funn fra GLOBALG.A.P revisjoner
- Systematisk gjennomgang av HMS avvik
- Risikovurdering av leverandører og forretningspartnere

I arbeidet med aktsomhetsvurdering av samarbeidspartnere og leverandører er prinsippet om risikobasert tilnærmelig lagt til grunn for kartleggingen og vurderingene. Aqua Kompetanse prioriterer risiko og vesentligheter basert på følgende kriterier:

- Risiko for brudd på arbeidsmiljøloven
- Risiko for manglende ivaretagelse av HMS på arbeidsplassen
- Risiko for manglende rett til organisering i fagforeninger
- Risiko for diskriminering og manglende likestilling
- Risiko for brudd på retten til privatliv, herunder personvern
- Risiko for brudd på FN- og ILO konvensjoner i leverandørkjeden

Basert på leverandørens totale risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold vurderes det behov for ytterligere dialog og tiltak. Dette kan gjennomføres ved forespørsel om nødvendig informasjon eller ved leverandørrevisjoner. Dersom risiko fortsatt vurderes som høy skal risikoreduserende tiltak iverksettes etter dialog med leverandøren. Resultat av tiltak skal vurderes av ledergruppen og ligger til grunn for videre samarbeid med den aktuelle parten.

Risikovurdering og tiltak gjennomført i 2025 – Egen virksomhet

I Aqua Kompetanse vurderes risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som lav og vurderes gjennom:

- Gjennomgang av årlige risikovurderinger for HMS, og oppfølging av handlingsplan
- Gjennomgang av Arbeidsmiljøundersøkelse og handlingsplan
- Gjennomgang av funn fra GLOBALG.A.P revisjoner
- Gjennomgang av HMS avvik

Risikovurdering og tiltak gjennomført i 2025 – Leverandører og forretningspartnere

For å redusere risikoen for at Aqua Kompetanse bidrar til negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden, gjennomfører selskapet aktsomhetsvurderinger av sine leverandører for å kartlegge og vurdere slik risiko.

Gjennomgang av leverandørlisten for 2025 viser at majoriteten av leverandørene i all hovedsak opererer i Norge. Norge er vurdert til nivå 1 på skalaen til Global Rights Index, noe som innebærer at:

- arbeidstakerrettigheter i hovedsak er godt beskyttet
- brudd kan forekomme, men skjer ikke systematisk

På generelt grunnlag vurderes derfor leverandørene som lav risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

I gjennomgangen av leverandørene og aktsomhetsvurderingene, har Aqua kompetanse identifisert noe forhøyet risiko på enkelte områder innen innkjøpsvolum, bransje og leverandørkjede.

Innkjøpsvolum

Aqua kompetanse har sett på den totale leverandørlisten og vurdert leverandører etter innkjøpsvolum over 1 000 000,-

Funn i aktsomhetsvurderingene:

- ✓ Ingen funn av direkte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- ✓ Noe forhøyet risiko knyttet til leverandørkjeden hos enkelte leverandører

Bransje – Laboratorietjenester

I leverandørkjeden har Aqua Kompetanse identifisert leverandører med forhøyet risiko innen laboratorietjenester.

Funn i aktsomhetsvurderingene:

- ✓ Ingen funn av direkte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- ✓ Risiko er forbundet med bransje og leverandørkjeden og innen HMS.

Bransje – Båt- og ROV-tjenester

I tillegg til laboratorietjenester har Aqua kompetanse identifisert leverandører innen båt og ROV tjenester som en forhøyet risiko for negativ påvirkning.

Funn i aktsomhetsvurderingene:

- ✓ Ingen funn av direkte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- ✓ Risiko forbundet med leverandørkjeden og HMS

Resultater og tiltak

Risiko fra brudd på menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold i Aqua kompetanse, vurderes som lav. Basert på selskapets bransjetilknytning og leveranse av tjenester er likevel noen områder knyttet til forhøyet risiko.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Ansatte i Aqua kompetanse jobber i stor grad ute i felt, hvor risikoen vurderes som forhøyet og særlig tilknyttet ulykker, skader og krevende arbeidsforhold. Sikkerheten til ansatte og deres arbeidsforhold er høyt prioritert, og det er derfor iverksatt flere tiltak for å redusere risiko.

Aqua kompetanse har også oppmerksomhet på arbeidstidsordninger og belastning i forbindelse med feltarbeid. Det arbeides kontinuerlig med å sikre hensiktsmessig planlegging, registrering og oppfølging av arbeidstid, som en integrert del av HMS-arbeidet.

- Inkludere samordning av helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i generelle betingelser til våre kunder
- Rapport for HMS-avvik for å raskere kunne avdekke forbedringsområder, samt for å følge opp virkningen av tiltak og utvikling over tid
- Fokus på Arbeidstidsbestemmelser og verneutstyr i HMS-opplæringen
- Beredskaps- og varslingsplaner skal være lett tilgjengelig i papirformat på den enkelte lokasjon og digitalt i kvalitetssystemet

Meldingsrapport for HMS-avvik er utarbeidet med identifisering av hvilken aktivitet avvikene er knyttet til, samt kategorisering som gir informasjon om hvilket forhold hendelsen er tilknyttet. Avvik knyttet til feltarbeid er inkludert for å tettere kunne følge opp områder knyttet til høy risiko. Meldingsrapport for HMS-avvik er et verktøy både for verneorganisasjonen og ledergruppen som nå har tilgang til kontinuerlig oppdaterte data på HMS-området og kan følge opp forbedringsområder og virkningen av tiltak.

Leverandører og samarbeidspartnere

Aqua Kompetanse har i 2025 ikke avdekket brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold hos egne leverandører og samarbeidspartnere.

Totalt 22 leverandører ble plukket ut til grundigere evaluering, Av disse er 7 leverandører fulgt opp videre med innhenting av ytterligere informasjon i tråd med våre retningslinjer for arbeid med åpenhetsloven.

Den største identifiserte risikoen er knyttet til leverandørenes egne leverandørkjeder. Selv om risikoen i leverandørenes egen virksomhet vurderes som lav til moderat, er det enkelte leverandører hvor det er identifisert et forhøyet risikobilde, særlig knyttet til leverandørkjeden og forhold relatert til menneskerettigheter og arbeidsforhold.

Planer for 2026

Selv om den generelle risikoen for brudd på retningslinjene og kravene i åpenhetsloven, både i egen virksomhet og hos Aqua Kompetanse AS sine leverandører, vurderes lav, vil Aqua kompetanse fortsette sitt forebyggende arbeid gjennom etablerte rutiner og retningslinjer for å hindre at slike forhold oppstår.

Aqua Kompetanse AS vil gjennom systematisk oppfølging, aktiv informasjonsdeling og videreutvikling av rutiner og systemer styrke arbeidet med å sikre etterlevelse av krav til anstendige arbeidsforhold og ivaretagelse av menneskerettigheter.

Videre vil Aqua Kompetanse jobbe for videreutvikling av innkjøpspolitikk for å støtte ytterligere opp om aktsomhetsvurderinger av leverandører og samarbeidspartnere.

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 9 pages before this page
Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende